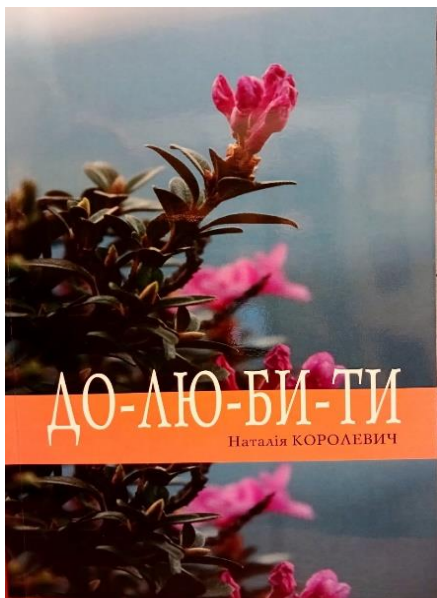

КНИЖКА ПРО ЛЮБОВ ЯК СПОСІБ БУТИ ЖИВИМИ

Королевич Н. До-лю-би-ти. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2025. 64 с.

Слова в назві рецензії перефразовано з анотації. Вони повною мірою відображають зміст збірки: у ній струменить любов. Навіть коли не використано лексем із коренем люб-, вона оприявлена в інших словах, словосполученнях, які суголосні з любов'ю. Любов'ю пронизано все написане. Вона – у рядках про яблуню з горішнього вікна; про чебрець, що не пахнув, а дурманив; про ромашку з-поміж трав; про жоржину, що коло стежки зацвіла; про травневу ружу в пуплінках; про калину червону, що десь над берегом мліє, засоромлена й присолоджена... А ще – у висловлюваннях про жінку, що голосно вміє мовчати; про жінку, що віддано вміє чекати; про стрітенську свічку, що скрапує в руках молодої дружини; про вкраїнського воїна, що на посту стоїть; про того, що «Спочатку він хреститься, / Потім – стріляє. / У нього в кишені псалом 90-й / І вервиця дівчинки з 5 класу, / Яку ще не знає...» [1, с. 44] ...

І головне, що проходить крізь усі поезії Наталії Королевич: аби любов – не вицвіла; аби любов – не розлюбилася.

Цілком погоджуємося з думками Оксани Рябініної, яка в передмові написала: «Голос рідної землі, краса у деталях, неповторність миті, космос душі – ось акценти цієї збірки. А ще – війна, сльоза, тривоги, чекання. Вірші, народжені втратами, вірші в тональності болю» [1, с. 3]. Однак усі вони випромінюють таке тепло, що, читаючи їх, відчуваєш заспокоєння і якийсь незбагнений затишок. У них – і смуток не гнітючий, і печаль – світла.

Деякі словесні замальовки можна вважати зразками візуальної поезії: у них зміст підсилений формою, напр., «На найсолодшій медунці світу... народжується трепетна любов» [1, с. 5].

Привертають увагу вірші, у яких авторка вдається до актуалізації окремих словотворчих формантів, зокрема префіксів, що сприяє художній виразності, поетичності текстів. Вони подані в розділі «Префікс(о)пис». Напр.:

Домалюй мене у своїх спогадах
Довершеною...
Доклади зусиль побачити важко
Доопрацьоване...
Довірся своїм старим почуттям
Досхочу
Домнож усе пробачене на
Доплачене
...Дочекайся до світанку
Допиши давнього листа...
До-лю-би... (с. 50).

Найсвітліше світло – не затьмарити
Найсумніший сум – не розрадити
Найтепліше тепло – не сховати
Найдобріше добро – не продати
Найтихішу тишу – не перекричати
Найніжнішу ніжність – не здолати
Найболючіший біль – не простити
Найвеличнішу велич – не вбити [1, с. 52].

Цікавими з формального погляду і глибокими за змістом є поезії, у яких усі слова починаються з однакових літер:

Стривожений серпень сигорку...
Скалічена свіжа стерня.
Світочку, світе!..
Страждаєш? Сердега.
Серед своїх – самота...
Станом на серпень
Суцільна сваволя.
Совість? Спотворена...
Совість сумна.
Спомини – стАріють.
Спомини – сИвіють.
Сила-силенна снів.

Станом на серпень

Світ спохмурнів... [1, с. 18].

Вірші, що увійшли до збірки, вважаю не тільки художньо довершеними, естетично наснаженими і змістово глибокими, а й такими, що мають ще й навчально-методичну цінність: використовую їх як ілюстративний матеріал під час занять із вибіркової дисципліни «Словотвір і текст», оскільки вони демонструють роль різних (елементарних та комплексних) словотвірних одиниць і понять (словотворчих формантів, твірних основ, словотвірних пар, словотвірних парадигм, словотвірних гнізд, словотвірних типів, словотвірних категорій) у процесах породження тексту.

Не конче бути філологом, щоб бути поетом. Не кожен поет – філолог, як і не кожен філолог – поет. В авторки збірки ці дві грані – філологічні премудрості і поетична душа – поєдналися, органічно сплелися, доповнюючи й вияслюючи одна одну. Випускниця факультету філології Прикарпатського (тепер Карпатського) національного університету імені Василя Стефаника, а зараз учителька української мови і літератури Тяжівської гімназії на Івано-Франківщині Наталія Королевич має талант поєднувати, здавалось би, звичні слова в поетичні образки, що спонукають заглибитися у прочитане, торкають, довго не відпускають. Власну залюбленість у слово авторка передає і своїм вихованцям. Щасливі учні, що мають таку наставницю.

У її віршах – краса слова, краса у слові, краса через слово.

На презентації книжки «До-лю-би-ти» в івано-франківському видавництві «Лілея НВ» присутні ділилися враженнями, хто як сприйняв назву: до-любити, долюби ти; долю бити. І кожне прочитання оприявлює глибокі сенси.

Загалом, письмо Наталії Королевич сконденсоване: у стислості форми – огром змісту.

Отож читаймо і любімо.

Література

1. Королевич Н. До-лю-би-ти. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2025. 64 с.